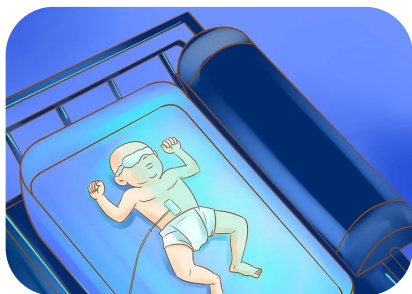

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام رضا (ع)

راهنمای مراقبت از نوزاد (مبتلا به زردی)

ویژه: بیماران

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۴۰۳/۰۹/۰۱

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۶/۰۹/۰۱

کد پمفلت: PA-FA-1003

شماره بازنگری: ۰۶

جهت دسترسی به اطلاعات آموزشی، بارکد زیر را اسکن نمایید.

معاونت آموزش و سلامت

تهیه کننده: بخش NICU - واحد آموزش سلامت

* بهترین راه پیشگیری از زردی، شیردهی مکرر با شیر مادر است. شیردهی مداوم، سبب افزایش دفع مدفوع و نیز افزایش دفع زردی میشود.

در صورت تغذیه با شیر
مادر حداقل هر ۲ ساعت به
به نوزاد خود شیر بدهید.

شیردهی بیشتر علاوه بر کمک به شما جهت تولید شیر کافی، سبب پایین نگه داشتن سطح بیلی روبین نوزاد می شود.

* حدود ۱۰ تا ۲۰ درصد نوزادان بعد از ترخیص، مجدداً به علت زردی بستری می شوند، لذا توصیه می شود ۲۴ تا ۴۸ ساعت بعد از ترخیص نوزادان به متخصص اطفال مراجعه نمایند.

* نوزادان با زردی شدید بایستی از نظر شنوائی بررسی و کنترل شوند.

منابع:

Neonatal-perinatal medicine: Diseases of the fetus and infant 11th ed 2021. Fanaroff AA and Martin RJ (eds). Mosby-Year Book.

در صورت سؤال یا مشکل در زمینه بیماری خود می توانید بصورت رایگان همه روزه از ساعت ۸ الی ۱۲ بجز تعطیلات به کلینیک آموزش سلامت مراجعه یا تماس حاصل فرمائید.

آدرس: مشهد - چهارراه ابن سینا - میدان امام رضا (ع)
تلفن: ۰۵۱۳۸۵۸۳۸۵۰

وبسایت: emamreza.mums.ac.ir

نوزاد مبتلا به زردی چگونه درمان می شود؟

* بهترین درمان زردی، نور درمانی یا فتوتراپی است.

* درمان زردی نوزاد بصورت مطلوب و صحیح در کوتاهترین زمان که نتیجه آن ارتقاء کیفیت خدمات درمانی- مراقبتی و سلامت نوزاد است.

آموزش مراقبت از نوزاد مبتلا به زردی:

* استفاده از لامپ های مهتابی در منزل، تاثیری در کاهش زردی نوزاد ندارد و به علت ایجاد اطمینان کاذب در والدین می تواند خطرناک نیز باشد و خطر ترکیدن لامپ و صدمه به نوزاد نیز وجود دارد.

* فتوتراپی از فاصله نزدیک (حدود ۲۰ سانتیمتر) بر روی بدن لخت نوزاد مؤثر است و بعلت ایجاد آسیب به چشم ها و جلوگیری از خطرات جبران ناپذیر آن پوشاندن چشم ها و ناحیه ژنیتال ضروری است.

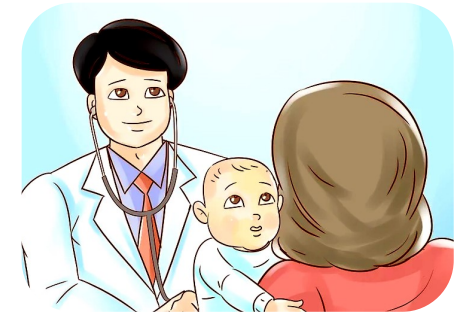
* دقت داشته باشید که جهت فتوتراپی از لامپ های مخصوص با طول موج مشخص استفاده شود.

* فتوتراپی زمان شیردهی و تعویض پوشک قطع می شود.

* فتوتراپی عوارض کمی دارد. گاهی سبب اسهال و کم آبی می شود. در مواردی نیز بثورات پوستی گذرا روی بدن نوزاد ظاهر می گردد.

* فتوتراپی در منزل در نوزادان نارس با وزن کمتر از ۲۵۰۰ گرم در ۴-۵ روز اول زندگی و میزان زردی با مقادیر بیلی روبین بالاتر از ۱۵ میلی گرم در دسی لیتر و زردی های مستقیم توصیه نمی شود.

مادر محترم با آرزوی سلامتی برای شما و فرزندتان

این مطالب به منظور آشنایی با مراقبت از نوزاد مبتلا به زردی تهیه شده است. امید است با مطالعه آن قادر باشید دوره درمان بیماری را به خوبی مدیریت نمایید.

نوزاد چگونه مبتلا به زردی می شود؟

زردی یکی از شایعترین مشکلات و یکی از مهمترین علل بستری نوزادان می باشد. زردی (ایکتر) به دو نوع اصلی دیده می شوند.

* زردی مستقیم

* زردی غیرمستقیم

زردی غیرمستقیم در نوزادان بیشتر دیده می شود. زردی در روز اول تولد، مهم و خطرناک است و توسط پزشک تشخیص داده می شود و معمولاً نیاز به بستری در بیمارستان دارند.

بعضی از والدین تصور می کنند اگر نوزاد در روز اول و دوم زرد نباشد، دیگر دچار زردی (ایکتر) نمی شود.

در صورتیکه بیشتر موارد زردی ها، از روز سوم تولد به بعد ایجاد می شود. لذا بایستی نوزادان، در روزهای ۳-۵ بعد از تولد، جهت کنترل به متخصص مراجعه نمایند.

تغذیه مادر، بر میزان زردی نوزاد تاثیر چشمگیری ندارد، لذا خوردن غذاهای گرمی یا سردی بی فایده است.

بسیاری از والدین سوال می کنند چرا نوزاد ما دچار زردی شده است؟

علت زردی در اغلب موارد دقیقاً مشخص نیست و علل مشخص شده زردی، نیز بسیار متفاوت هستند برخی موارد شامل:

* ناسازگاری خون و (RH) مادر با نوزاد

* کم کاری تیروئید نوزاد

* کمبودهای آنزیمی گلبول های قرمز مثل بیماری فاویسم

* زردی ناشی از کمبود دریافت شیر مادر

- میزان خطر زردی، بستگی به وزن و سن نوزاد دارد؛ مثلاً میزان بیلی روبین ۱۳ میلی گرم در دسی لیتر برای یک نوزاد ۲ کیلوگرمی و ۲ روزه می تواند خطرناک باشد ولی برای یک نوزاد ۳ کیلوگرمی ۱۰ روزه، خطرناک نیست.

- زردی معمولاً ابتدا در صورت و سفیدی چشم ظاهر می شود و سپس به سینه، معده بازوها و با بالا رفتن سطح بیلی روبین در پاها نیز مشاهده می شود.

تفسیر میزان زردی به عهده پزشک متخصص نوزادان است.

- اگر در نوزاد رسیده، میزان بیلی روبین به عدد ۲۵ نزدیک شود و یا از آن بیشتر شود، بیمار در معرض تعویض خون قرار دارد. عدم بستری و درمان نوزاد در این موارد بسیار خطرناک است.

- اگر میزان بیلی روبین بالاتر از ۲۵ میلی گرم در دسی لیتر باشد و درمان نشود، منجر به ایجاد رسوب رنگدانه زرد در مغز و بیماری مهلک و خطرناکی بنام کرن ایکتروس می شود. این بیماری اگر درمان نشود با مرگ و میر بسیار بالایی همراه است.

کدام نوزادان در معرض خطر بالاتری برای زردی قرار دارند؟

* اگر مادر گروه خون O داشته باشد ولی نوزاد گروه خون A یا B داشته باشد.

* اگر مادر Rh منفی و نوزاد Rh مثبت داشته باشد. بخصوص اگر مادر آمپول روگام حین حاملگی و بعد از زایمان دریافت نکرده باشد. (به ویژه در زایمان های دوم به بعد)

* سابقه زردی در فرزندان قبلی

* دریافت ناکافی شیر مادر در روزهای اول زندگی

* نوزادان نارس (سن حاملگی کمتر از ۳۷ هفته)

* نوزادان با وزن تولد کمتر از ۲۵۰۰ گرم

* نوزادان متولد شده از مادران مبتلا به دیابت

* نوزاد مبتلا به فاوویسم (کمبود آنزیم های گلبول قرمز)

* اندازه گیری بیلی روبین از طریق آزمایش خون و یا از طریق پوستی می تواند انجام شود.

